

Asia: VN/31530/2023

Hallituksen esitysluonnos laiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelistä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Kysymykset

Ovatko palvelusetelilain pykälät 1-3 perusteluineen selkeät?

1 § Lain tarkoitus on selkeä.

2 § Lain soveltamisala on selkeä.

3 § Lain määritelmät ovat myös selkeät. Lakiehdotuksessa on selkeä ja hyvä määritelmä se, että siinä kielletään perimästä palvelunkäyttäjältä muita varhaiskasvatusmaksuja kunnan myöntämän palvelusetelin arvon ja omavastuuosuuden lisäksi.

Ovatko palvelusetelilain pykälät 4-5 perusteluineen selkeät?

4 §:n ja 5 §:n säädökset ovat selkeät. Kunta päättää varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisestä ja yksityisten palveluntuottajien toimipaikkojen hyväksymisestä sekä myös hyväksymisen peruuttamisesta. Kunnalla on myös valvontavollisuus palveluntuottajien osalta. Lakiesityksessä esitetyt laatuvaatimukset palveluntuottajan tuottamille varhaiskasvatuspalveluille ovat hyvät ja tarpeelliset ja kunnan on valvottava myös käytännössä se, että lapsen etu toteutuu ja hän saa myös kaikki tarvitsemansa varhaiskasvatuksen tukipalvelut. Se turvaa myös sitä, että palveluntuottaja ei pysty tekemään asiakasvalintaa.

Onko palvelusetelilain pykälä 6 perusteluineen selkeä?

Palvelunkäyttäjän asemaan omavastuuosuudella on keskeinen merkitys, kuten hallituksen esityksessä myös todetaan. Se ratkaisee sen, kenellä on varaa osallistua varhaiskasvatukseen palvelusetelillä. Hallituksen esityksessä on otettu huomioon perustuslakivaliokunnan linjaus siitä, että varhaiskasvatus on lapsen oikeus ja tämän linjauksen lisäksi lain valmistelussa ja myös lakiesityksen perusteluissa on huomioitu perustuslain 6 §:n mukainen lasten ja perheiden yhdenvertaisuus. Omavastuun suuruudella ei voi rajata palvelusetelin kanssa varhaiskasvatukseen osallistuvan lapsen oikeutta saada varhaiskasvatuspalveluja. Omavastuuosuuden ohella perheeltä ei myöskään saa periä muita varhaiskasvatusmaksuja. Tämä turvaa sen, että palvelunkäyttäjillä on

yhdenvertainen ja perheiden varallisuuseroista riippumaton valinnanvapaus valita lapsen varhaiskasvatuspaikka. Mahdollinen lisämaksu, mikä peritään omavastuuosuutena tai muina lisämaksuina johtaa varhaiskasvatuksessa päiväkotien erilaistumiskehitykseen ja mahdollistaa palveluntarjoajien suorittaman asiakasvalinnan. Kuntien ylläpitämien päiväkotien vastuulle jää suurempaa palvelutarvetta vaativien lasten varhaiskasvatuksen toteuttaminen. Tällainen kehitys johtaa väistämättä myös suurempaan segregoitumiseen, mikä jo tällä hetkellä on näkyvissä joidenkin kuntien perusopetuksessa.

Ovatko palvelusetelilain pykälät 7-8 perusteluineen selkeät?

Kuntien mahdollisuus päättää palvelusetelin arvosta on välttämätön, koska kuntien oman palvelutuotannon hinta vaihtelee kunnittain. Kunnan asukasmäärä, pinta-ala, maantieteellinen sijainti ja monet muutkin tekijät vaikuttavat varhaiskasvatuksesta kunnalle syntyviin kustannuksiin ja siksi lainsäädännöllä ei ole mahdollista tarkemmin säädellä palvelusetelin arvoa ja korottamista.

Ovatko palvelusetelilain pykälät 9-12 perusteluineen selkeät?

Kyllä.

Ovatko varhaiskasvatuslain ja asiakasmaksulain muutokset perusteluineen selkeät?

Kyllä.

Onko teillä täydennettävää esityksen vaikutusarvioihin?

Ei täydennettävää.

Onko teillä täydennettävää esityksen nykytilan kuvaukseen tai muuhun tekstiin?

Ei täydennettävää.

Salo Jussi
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry